

Länsstyrelsen
Västerbotten

Yttrande

1 (7)

Datum
2024-10-15

Diarienummer
5583-2024

Landsbygds- och
infrastrukturdepartementet
li.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Statskontorets rapport Hund under kontroll - förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen (2024:3) och promemorian Komplettering till Statskontorets rapport Hund under kontroll

Er beteckning: LI2024/01332

Sammanfattning

Länsstyrelsen ser i stort positivt på de föreslagna lagstiftningsförändringarna och Statskontorets rapport *Hund under kontroll - förslag för att stärka myndigheternas verksamhet enligt tillsynslagen och viss verksamhet enligt djurskyddslagen* och välkomnar till stor del de förslag som lämnas i rapporten.

Länsstyrelsens synpunkter

1. 1 Förslag till lag om ändring i lagen (2007:1150) om tillsyn över hundar och katter

Omhändertagande av hundar

11 § Länsstyrelsen ställer sig tveksam till att förslaget om att länsstyrelsen ska kunna omhänderta hundar tillfälligt kommer bli användbart i praktiken. Samma principer torde gälla här som inför andra mentalbesiktningar, det vill säga att hunden ska vara uppstallad några dagar innan besiktningen, samt vara veterinärundersökt inför. Djuret kan lida av olika sjukdomstillstånd

som gör att den kan bete sig aggressivt och måste utrönas innan besiktning. Det är även viktigt ur ett arbetsmiljöperspektiv att inblandad personal har vetskap om djurets fysiska status. Det är därför nödvändigt att veterinär besiktning genomförs innan mentaltest. Kostnaderna för tillfälliga omhändertagandena är därmed underskattade och oavsett är det svårt att försvara att dessa kostnader ska belasta förvaltningsanslaget.

Länsstyrelsen anser att förslaget gällande de tillfälliga omhändertagandena är otydligt i flera avseenden. Till exempel är det oklart när och hur kostnaderna ska fördelas i dom fall när tillfälliga omhändertagande fastställs av länsstyrelsen. Förvaltningsrättsligt skulle tillfälliga omhändertaganden kunna innebära långa handläggningstider med en totalt sett lång uppställningstid för de omhändertagna hundarna med tanke på kraven gällande kommunikering och eventuella överprövningar. Som förslaget nu är formulerat så ser länsstyrelsen att inte är osannolikt att myndigheterna kommer att använda tillfälliga omhändertagande i begränsad omfattning. Istället kan beslut enligt den förslagna 11 c paragrafen användas samt redan befintliga delar av gällande lagstiftning.

Lagstiftaren behöver se över syftet med förslaget gällande de tillfälliga omhändertagandena med hänvisning till ovan.

11 b § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget 11 b § om omhändertagande med anledning av att hundförbud inte följs. Det gör lagstiftningen mer effektiv och ändamålsenlig.

11 c § Länsstyrelsen tillstyrker förtydligandet.

12 § och 12 a § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget

15 a-b §§ Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men föreslår att språket i 15 a § punkt 1 ses över och ensas med språket i djurskyddslagen (2018:1192) 9 kap. 1 § andra stycket där det anges att "Djurförbud ska dock inte beslutas om det är sannolikt att den omständighet som annars ska leda till djurförbud inte kommer att upprepas". Lydelsen bör därför bli "det är sannolikt att de omständigheter som annars ska leda till ett hundförbud inte kommer att upprepas".

Länsstyrelsens tillsyn

Länsstyrelsen tillstyrker detta nya kapitel i tillsynslagen och ser positivt på samtliga förslag under rubriken.

Förslaget ger länsstyrelserna en större flexibilitet att välja bästa möjliga sätt att utreda ärenden enligt tillsynslagen. Det skapar förutsättningar för bättre beslut och gynnar rättssäkerheten. Det tillåter dessutom länsstyrelsen att prioritera ärenden och resurser därefter i och med att det inte är formulerat som en skyldighet att genomföra tillsyn. Det är enligt länsstyrelsen positivt eftersom vi då kan välja att göra tillsyn då vi bedömer att det kan tillföra ärendet något.

Länsstyrelsen saknar däremot resonemang om hur eventuell tillsyn ska finansieras och anser därför att ett förtydligande till hur kostnaderna för tillsynen ska täckas är nödvändigt. Ett tillsynsbesök innebär utöver kostnader i arbetstid även kostnader för transport och eventuellt annan fältutrustning. Det bör övervägas om avgiftsfinansiering av tillsyn ska införas.

1. 2 Förslag till lag om ändring i djurskyddslagen (2018:1192)

9 kap. 6 § Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att både Polismyndigheten och länsstyrelsen får besluta att omedelbart omhänderta djur som hålls i strid med ett beslut om djurförbud. Personer som har djurförbud är ofta benägna att förflytta sig och sina djur för att undvika att göra sig av med dem och få dem omhändertagna. Det är inte ovanligt att bulvaner används för skenöverlåtelse av djur. Ändringen gör lagstiftningen mer effektiv och ändamålsenlig.

9 kap. 6 a § Länsstyrelsen skulle gärna se ett förtydligande att om Polismyndigheten fattar beslut om omhändertagande, men länsstyrelsen beslutar att häva det, ska länsstyrelsen verkställa hävandet av beslutet. Det underlättar ansvarsfördelningen för det föreslagna kostnadsansvaret.

8 a § Länsstyrelsen anser att det är ett bra förtydligande att Polismyndigheten kan besluta att avliva djur under de förutsättningar som uppges. I promemorian tydliggörs på ett bra sätt att det gäller även när en veterinär konstaterat att avlivning är nödvändigt men att djurhållarna motsätter sig. Det är ett allt för vanligt fenomen att sjuka djur i behov av avlivning tas hem. Resultatet är ofta att det krävs mer resurser från länsstyrelsen, Polismyndigheten och veterinärer för att avsluta ytterligare lidande, jämfört med om polisen hade kunnat understödja veterinärens bedömning om avlivning direkt. I lagförslaget saknas dock förtydligande om vem som bär kostnadsansvaret för beslut enligt 8 a-b §§.

1. 3 Angående kostnadsansvar

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Det gör det tydligare för uppställningsplatser, veterinärer och enskild som är föremål för besluten om kostnader.

Länsstyrelsen vill särskilt trycka på att förslaget inte får innebära att Polismyndigheten omhändertar djur när de borde hanteras som hittegoods.

1. 4 Konsekvenser

Länsstyrelsen anser att ytterligare medel behöver tillföras till skillnad mot utredningens förslag. Länsstyrelserna prioriterar redan idag resurserna hårt mellan olika kontrollområden. En konsekvens av att inte tillföra mer medel kan med andra ord vara att resultatet inom andra kontrollområden försämras. Brist på medel får inte göra att länsstyrelserna inte förmår fullfölja mål i den nationella kontrollplanen för livsmedelskedjan.

De förslagna förändringarna kommer sannolikt sammantaget att öka antalet mentalbesiktningar vilket innebär ökade kostnader för länsstyrelserna och polismyndigheten.

2. Statskontorets rekommendationer

Länsstyrelsen lämnar nedan sin syn på de rekommendationer som Statskontoret gett till länsstyrelserna, Polismyndigheten och regeringen. Länsstyrelserna anser att rekommendationerna riktade till Polismyndigheten bör tillstyrkas.

Rekommendation 1.2 Länsstyrelsernas arbete och strukturer bör stärkas

Länsstyrelsen konstaterar att arbetet med den gemensamma handboken för handläggningsrutiner mm pågår.

Rekommendation 1.2.2 Länsstyrelserna bör ensa sitt beslutsfattande och öka sin tillgänglighet

Ökande insatser för ökad samverkan och samsyn mellan länsstyrelserna pågår och kommer att intensifieras. Länsstyrelsen i Västerbotten har handläggare tillgängliga för andra myndigheter vardagar 9-16:30 (telefon).

Rekommendation 1.2.3 Länsstyrelserna bör se till att verksamheten enligt tillsynslagen får tillräckligt med resurser

Handläggning av ärenden enligt tillsynslagen är i stort ett händelsestyrt arbete vilket innebär att det kan vara svårt att förutse

hur mycket resurser som kommer krävas. Eftersom området saknar nationella mål, styrtal och andra parametrar som kan behövas för att följa upp, utvärdera och jämföra arbetet på nationell nivå, går det inte att säga något om huruvida länsstyrelserna når upp till, eller avviker från, förväntad måluppfyllnad. Vad som är tillräckliga resurser för området går därför inte att säga i dagsläget, utan måste ställas i relation till vilka mål länsstyrelserna ska sträva efter att uppnå. Resurser kommer inte kunna prioriteras till ett område som saknar tydliga krav på prestation och återrapportering. Medel som fördelas till länsstyrelserna för att användas inom verksamheten enligt tillsynslagen kan dessutom behöva krav på särskild redovisning för att de ska komma avsedd verksamhet till handa och användas på ett likartat sätt hos länsstyrelserna.

Rekommendation 1.2.4 Länsstyrelserna bör motivera tydligare när de begär handräckning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget. Det är viktigt att det aktuella ärendet beskrivs på ett sådant sätt att polismyndigheten kan allokera rätt resurser för uppdraget.

Rekommendation 1.2.5 Länsstyrelserna bör pröva Polismyndighetens beslut skyndsamt och på ett likartat sätt

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget

Rekommendation 1.2.6 Länsstyrelserna bör återkoppla bättre till Polismyndigheten om hur de har fattat beslut efter mentalbesiktning

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men det finns en problematik gällande informationssäkerhet och dataskydd då besluten innehåller personuppgifter och andra känsliga uppgifter.

Informationsöverföringen skulle kunna hanteras med en särskild blankett.

Rekommendation 1.2.7 Länsstyrelserna bör säkerställa att omhändertaganden och transport ingår i upphandling av djurhem och att djurhemmen finns på rimliga avstånd

Länsstyrelserna kan ställa upp krav i sina upphandlingar att djurhem ska erbjuda tjänster gällande omhändertaganden och transport, samt applicera en närhetsprincip. Att ställa upp dessa krav är dock inte synonymt med att vi kan säkerställa att djurhemmen har dessa tjänster. Det förutsätter att det i dag finns djurhem som kan erbjuda tjänsterna vilket inte är något som länsstyrelsen råder över. Resultatet kan bli att länsstyrelserna inte kan upphandla djurhem alls.

Angående närhetsprincipen så råder det stora geografiska skillnader mellan länen och därmed också vad som ska anses vara ett rimligt avstånd. Ett rimligt avstånd till en länsstyrelses kontor är inte samma sak som ett rimligt avstånd till de djurhållare som är föremål för länsstyrelsens beslut om omhändertagande.

Rekommendation 1.5 Myndigheterna bör utveckla fungerande och hållbara samverkansstrukturer

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och bedömer att arbete i enlighet med rekommendationen bedrivs på nationell nivå.

På regional nivå saknas i dagsläget en formell samverkan.

Rekommendation 1.6.2 Länsstyrelserna bör få hela kostnadsansvaret för omhändertagna hundar och djur

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget i enlighet med lagstiftningsförslaget ovan.

Rekommendation 1.6.3 Regeringen bör överväga att utreda om överträdelser av tillsynslagen bör beläggas med sanktionsavgift

Länsstyrelsen avstyrker förslaget. Att avkriminalisera överträdelser av tillsynslagen kommer att innebära att länsstyrelserna ska göra den utredning som Polismyndigheten gör idag. Detta kräver utökade resurser och utökad utredningskompetens för att uppnå de krav som krävs för att kunna besluta om sanktionsavgift. Sanktionsväxling har diskuterats inom ramen för djurskyddslagstiftningen men där har ingen förändring kunnat genomföras. Länsstyrelsen ser en risk att förslaget kan resultera i att tillsynslagen blir än mer tandlös om det ökar svårigheten att straffa någon som bryter mot beslut enligt tillsynslagen.

Rekommendation 1.7 Regeringen bör stärka sin styrning av verksamheten enligt tillsynslagen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Rekommendation 1.7.1 En länsstyrelse bör få i uppdrag att ta fram mål och följa upp verksamheten

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget men anser att det behövs ett finansiellt tillskott till den länsstyrelse som blir aktuell.

Rekommendation 1.7.2 Regeringen bör samla och förstärka länsstyrelsernas samordning, stöd och vägledning för arbetet med tillsynslagen

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget och ser att denna rekommendation hänger tätt ihop med rekommendation 1.7.1. Ett

steg i denna riktning är att utveckla länsstyrelsernas regleringsbrev för att tydliggöra regeringens förväntningar på länsstyrelsernas prestation inom området.

Rekommendation 1.7.3 Regeringen behöver förtydliga sina förväntningar på Polismyndigheten i djurärendena

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Rekommendation 1.7.4 Regeringen behöver följa arbetet framöver

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget.

Rekommendation 1.7.5 Myndigheterna behöver uppdatera sina stöd- och styrdokument utifrån Statskontorets förslag

Länsstyrelsen anser att förslagen behöver analyseras djupare med avseende på finansiering och konsekvenser för länsstyrelsernas verksamhet och tillstyrker därmed förslaget delvis. Vidare förordar länsstyrelsen att 74 § djurskyddsförordningen (1988:539) återinförs så att även beslut inom djurskyddsområdet kan komma att gälla även om de överklagas.

De som medverkat i yttrandet

Detta yttrande har beslutats av landshövding Helene Hellmark Knutsson med länsveterinär Annelie Grip Hansson som föredragande. Biträdande enhetschef Fredrik Nilsson har deltagit i handläggningen.